

Magyarázó feljegyzés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1408/2013/EU rendelet módosítására irányuló javaslatához

E feljegyzés célja, hogy ismertesse az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1408/2013/EU rendelet (a továbbiakban: 1408/2013/EU rendelet) javasolt módosításának célját és hatályát. Ez a dokumentum kíséri a javaslatról szóló konzultációt, amely 2024. július 21-ig tart.

A Bizottság felkéri a polgárokat, szervezeteket és hatóságokat, hogy fejtsék ki álláspontjukat a javasolt módosításról.

A Bizottság felkéri az érdekelteket, hogy észrevételeiket elektronikus formátumban tegyék meg, és egyértelműen jelezzék, ha válaszuk bizalmas. Ebben az esetben be kell nyújtaniuk válaszuk nyilvános, a Versenypolitikai Főigazgatóság weboldalán közzétehető változatát is.

1. Hátér

A „csekély összegű támogatás” olyan támogatás, amelynek összege elég kicsi ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy nem torzíja a versenyt, vagy nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Így a csekély összegű támogatás nem minősül állami támogatásnak. A korlátozott összeg miatt az ilyen támogatások a de minimis rendelet értelmében mentesülnek az állami támogatások ellenőrzése alól.

Az 1408/2013/EU rendelet az elsődleges mezőgazdasági termelés ágazatában tevékenységet végző vállalkozásoknak nyújtott csekély összegű támogatásokra alkalmazandó. Az elmúlt években az európai mezőgazdasági ágazat inflációs nyomással és magas nyersanyagárakkal szembesült.

Az Európai Tanács 2024. április 18-án „arra ösztönözte a Bizottságot, hogy folytassa a munkát a mezőgazdasági csekély összegű támogatások felső határa emelésének lehetőségével kapcsolatban”.

A Bizottság rendszeresen felülvizsgálja az állami támogatási szabályokat, és hozzáigazítja azokat a belső piac dinamikájához. A csekély összegű támogatásra vonatkozó jelenlegi szabályok 2027. december 31-én hatályukat veszítik. A fent ismertetett elemek fényében a Bizottság helyénvalónak tartja azok felülvizsgálatának felgyorsítását.

2. A javasolt módosítás

A módosítás két fő szemponttal foglalkozik: i. a csekély összegű támogatások felső határai és ii. az átláthatósági követelmények.

A csekély összegű egyedi támogatások felső határa

2019 óta a csekély összegű egyedi támogatások felső határa vállalkozásonként 20 000 EUR bármely 3 pénzügyi évből álló időszakban. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy ugyanerre az időszakra vonatkozóan vállalkozásonként 25 000 EUR-ban megállapított magasabb felső határt alkalmaznak, feltéve, hogy létrehozzák a csekély összegű támogatások központi nyilvántartását.

Az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatával összhangban a Bizottság csak akkor emelheti meg a felső határokat, ha nem áll fenn a verseny és a kereskedelem torzulásának veszélye.

Így a Bizottság mozgástere a csekély összegű támogatások felső határainak meghatározására korlátozott.

Ennek fényében a Bizottság az egyedi támogatások felső határának 37 000 EUR-ra történő emelését javasolja. Az összeg kiszámítása a rendelet legutóbbi, 2019. évi felülvizsgálata óta mért tényleges infláció alapján az [Eurostat HICP-adatainak](#)¹ figyelembe vételével, valamint a jövőre nézve, amennyiben rendelkezésre áll, az Európai Bizottság előrejelzésében prognosztizált infláció (a 2024-es és 2025-ös év)², továbbá az EKB által meghatározott inflációs célérték figyelembe vételével történik, a rendelet időbeli hatályának javasolt lejártáig (2032. december 31.) hátralévő évekre vonatkozóan.

Nemzeti korlát

A csekély összegű egyedi támogatások felső határa mellett az 1408/2013/EU rendelet a csekély összegű támogatások tagállamonkénti kumulatív korlátját is meghatározza (úgynevezett „nemzeti korlát”). Ez a korlát a 2012–2017 közötti időszak éves mezőgazdasági termelésének három legmagasabb értéke átlagának 1,25 %-a. Amennyiben a tagállam létrehozta a csekély összegű támogatások központi nyilvántartását, a nemzeti korlát ehelyett a 2012–2017 közötti időszak éves mezőgazdasági termelésének három legmagasabb értéke átlagának 1,5 %-a.

A nemzeti korlátok kiigazítása érdekében a Bizottság a számításhoz figyelembe vett időszak meghosszabbítását javasolja, azaz a számítás alapja a 2012–2023 közötti időszak lenne.

Tekintettel a csekély összegű támogatások kötelező nyilvántartásának bevezetésére (lásd lent), a Bizottság egyetlen egyedi küszöbérték és olyan nemzeti korlát megállapítását javasolja, amelynek kiszámítása ugyanazzal a módszerrel történik, mint amelyet a központi nyilvántartással rendelkező tagállamokban a nemzeti korlát kiszámítására jelenleg alkalmaznak. Így a javasolt felülvizsgált nemzeti korlát a 2012–2017 közötti időszak éves mezőgazdasági termelésének három legmagasabb értéke átlagának 1,5 %-a. Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra vonatkozó nemzeti korláthoz – megfelelő adatok hiányában – jelenleg a 2012–2022 közötti időszakot kell figyelembe venni.

A csekély összegű támogatásokra vonatkozó felső határ betartásának értékelése céljából figyelembe vett időszak

A Bizottság javaslata szerint a számítás az (EU) 2023/2832 rendelethez igazodna, és a halmozott összeg számítása három évre vonatkozóan történne a jelenlegi, három pénzügyi évre vonatkozó számítás helyett.

Átláthatóság

Az átláthatósági követelmények teljesítése érdekében a tagállamok jelenleg választhatnak aközött, hogy nyilvántartást vezetnek a csekély összegű támogatásokról, vagy a kedvezményezettektől saját nyilatkozatot szereznek be. A 2019. évi célravezetőségi vizsgálat azonban rámutatott arra, hogy ez a rendszer nem kielégítő és javítható. A közelmúltban

¹ Az Eurostat által a

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00118/default/table?lang=en&category=t_prc.t_prc_hic címen közzétett adatok (felkeresés 2024. június 3-án).

² Az Európai Bizottság https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2024-economic-forecast-gradual-expansion-amid-high-geopolitical-risks_en#:~:text=Activity%20in%20the%20euro%20area,0.8%25%20in%20the%20euro%20area címen közzétett 2024. tavaszi előrejelzése (felkeresés 2024. június 3-án) az uniós inflációról.

felülvizsgált (EU) 2023/2831 rendelettel összhangban a Bizottság ezért kötelező nyilvántartás bevezetését javasolja. Ez növelni fogja az átláthatóságot az érdekelt felek és a tagállamok számára, és csökkenteni fogja a jelenleg saját nyilatkozatot készítő vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhet.

3. Hatásvizsgálat

Az 1408/2013/EU rendelet tárgyában 2019-ben hatásvizsgálat készült. A jelenlegi felülvizsgálat a technikai kiigazításokra korlátozódik, különösen a felső határok infláció miatti kiigazítására, és a rendeletnek az (EU) 2023/2831 rendelet közelmúltbeli módosításával való összehangolására. Ennek fényében nincs szükség hatásvizsgálatra.